

2.7.3

(ואליבא דר"ע) 70b → (היודע עיקר שבת) 69b

1.	וְשָׁמְרוּ בְּגֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁבְתָּה לַעֲשׂוֹת אֶת הַשִּׁבְתָּה לְדַרְתָּם בְּרִית עֹלָם: שְׁמוֹת לֹא, טו
2.	אֶת שִׁבְתֹּתַי תִּשְׁמְרוּ וּמִקֵּדְשֵׁי תִירָאוּ אֲנִי ה': וּיקרא טו, ב
3.	וְשָׁמְרָתֶם אֶת הַשִּׁבְתָּה כִּי קֹדֶשׁ הוּא לְכֶם מִחֻלְיָה מוֹת יוֹמָת כִּי כָל הָעֲשָׂה בָּהּ מְלֹאכָה וּנְקָרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מִקְרָב עֲמִיָּה: שְׁמוֹת לֹא, יז
4.	שְׁשֵׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלֹאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִהְיֶה לְכֶם קֹדֶשׁ שִׁבְתָּה שִׁבְתּוֹן לְה' כָּל הָעֲשָׂה בּוֹ מְלֹאכָה יוֹמָת: שְׁמוֹת לֹא, ב
5.	לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מִשְׁבְּתֵיכֶם בְּיוֹם הַשִּׁבְתָּה: שְׁמוֹת לֹא, ג
6.	וּיקָהֵל מֹשֶׁה אֶת כָּל עַדְת בְּגֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר צִוָּה ה' לַעֲשׂוֹת אֲתֶם: שְׁמוֹת לֹא, א
7.	שְׁשֵׁת יָמִים תַּעֲבֹד וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי תִשְׁבַּת בְּחֹרֶיֶשׁ וּבִקְצִיר תִּשְׁבַּת: שְׁמוֹת לֹא, כ
8.	דַּבֵּר אֶל בְּגֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר נֶפֶשׁ כִּי תִחַטָּא בְּשִׁגְגָה מִכָּל מִצְוֹת ה' אֲשֶׁר לֹא תַעֲשִׂינָהּ וְעָשָׂה מֵאֲחַת מֵהֵנָּה: וּיקרא ד, ב

אבות מלאכות ארבעים חסר אחת מניין לאבות מלאכות מן התורה רבי שמואל בר נחמן בשם רבי יונתן כנגד ארבעי חסר אחת מלאכה שכתוב בתורה בעון קומי ר' אחא כל הן דכתי' מלאכות שתים אמר רבי שיי' אשגרת עיינה דרבי אחא בכל אוריתא ולא אשכח כתיב דא מילתא בעיא דא מילתא ויבא הביתה לעשות מלאכותו מנהין ויכל אלהי' ביום השביעי מלאכותו אשר עשה מנהין תנא רבי שמעון בן יוחי ששת ימים תאכל מצות וביום השביעי עצרת לה' אלהיך לא תעשה מלאכה הרי זה בא להשלים ארבעים חסר אחת מלאכות שכתוב בתורה רבי יוסי בי רבי בון בשם ר' שמואל בר נחמני כנגד ארבעים חסר אחת פעם שכתוב במשכן עבודה ומלאכה אמר רבי יוסי בן חנינא זה הדבר אין כתיב כאן אלא אלה הדברים דבר דרבי דברים מיכן לאבות ולתולדות ר' חנינא דציפורין בשם ר' אבהו אל"ף חד למ"ד תלתין ה"א חמשה דבר חד ודבר' תריי מיכן לארבעים חסר אחת מלאכות שכתוב בתורה רבנין דקיסרין אמרין מן אתרה לא חסרה כלום אל"ף חד למ"ד תלתין ה' תמניא לא מתמנעין רבנן דרשין בין ה"א לחי"ת תלמוד ירושלמי שבת ז:ב

I. Analysis of specific clauses in משנה

a. *Distinction between: forgetting existence of שבת (1 חטאת for all) and forgetting which day it is (שבת per חטאת)*i. *Source (שבתות vs. שבת): v1 vs. v. 2 – (ר"נ בשם רבה בר אבהו) –*1. *Resolution: v. 1 is 1 שמירה for all שבתות (1 חטאת for all); v. 2 is many שמירות (1 חטאת for each)*2. *Challenge (רנב"י): opposite implied; v. 1 implies שמירה for each שבת; v2 is 1 שמירה for many שבתות*b. *Distinction between: one who forgets the day (שבת per חטאת) and one who forgets מלאכה (חטאת per מלאכה)*i. *ספרא ד' in 2nd clause (חייב על כל שבת ושבת), he ceases his activity when he finds out that it is שבת*1. *And: in 3rd clause (חייב על כל אב מלאכה), he ceases violating שבת when he is reminded about מלאכות*2. *Challenge (ר"נ): in both cases, it is the awareness of both שבת and מלאכה that causes him to cease*ii. *ר"נ is for forgetfulness; in 2nd clause, he forgot 1 thing (the day); in 3rd clause, he forgot many (מלאכות)*

II. General discussion: what is the source for חילוק מלאכות (i.e. liability for each מלאכה)?

a. *שמואל v. 3 – מחללה establishes multiple liabilities – can't be for מיתה (context) → apply to חטאות*i. *And: יומת refers to "death by money" i.e. multiple payments for קרבנות חטאת*ii. *Challenge: why doesn't נתן שמואל utilize ר' source?*1. *v. 6 ד' נתן (אלה הדברים) alludes to 39 אבות (but see ירושלמי version in boxed text)*a. *And: v. 7 teaches that there is separate liability for plowing and harvesting*b. *But: סד"א that only those two are outstanding; all other מלאכות generate one combined חטאת*c. *Therefore: v. 5 teaches, via the rule of ...בהיה בכלל that each מלאכה has its own חטאת*2. *Answer: שמואל reads הבערה's explicit mention as does יוסי – ר' יוסי does not have מיתה (חייב מיתה)*iii. *Challenge: why (then) doesn't שמואל utilize ר' source for חילוק מלאכות?*1. *v. 8 ד' יוסי – sometimes liable for many (מהנה), sometimes only liable once (מאחת)*a. *Per: ריב"ח's explanation: אחת is the full מלאכה, מאחת is a sufficient עעור (e.g. "שם" מ"שמעון")*i. *And: הנה is אבות; מהנה alludes to תולדות*ii. *And: הנה – אחת שהיא הנה – when he knows it is שבת but forgot מלאכות (3rd clause in our משנה)*iii. *And: הנה שהיא אחת – when he knows מלאכות and forgot שבת (2nd clause in our משנה)*2. *Answer: שמואל doesn't agree with that interpretation of הנה אחת שהיא אחת and הנה אחת*

III. רבא's question of ר' נחמן: what if he forgot both (מלאכות and the day) – single or multiple חטאת?

a. *Answer: since he forgot שבת, only liable for one*b. *Counter: just the opposite – since he forgot מלאכות, should have multiple liabilities*i. *ד' אשי we should see what motivates him to stop – when he is notified about שבת or about מלאכות*ii. *Challenge (רבינא): they are tied together; if we tell him it is שבת, he is reminded of מלאכה and vice-versa*1. *Rather: in either case, he is only liable for one (שגגת שבת)*2. *Challenge: enumeration in next משנה implies maximum amount of חטאות*a. *But: according to this approach, only way to have multiple מלאכות is חטאות*i. *This works: according to ר' יוחנן – could forget about כרת; to רשב"ל, must forget about לאו*ii. *Therefore: what is his שבת זדון?*iii. *Answer: he remembers דאורייתא (according to ר"ע, who holds that תחומין דאורייתא)*